

ถอดบทเรียนการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

กรณี : แปลงใหญ่ต้นแบบ (ทุเรียน) อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

คำนำ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดนโยบายระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีแนวคิดมาจากการรวมผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ เพื่อรวมกลุ่มจำหน่าย โดยจังหวัดยะลา กำหนดพืชทุเรียน เป็นความร่วมมือของทั้งสมาชิกเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน เริ่มจากการสมัครใจเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกของเกษตรกรเพื่อนำไปสู่การรวมซื้อ รวมขาย ผลิต และการบริหารจัดการรวมกัน โดยมีหน่วยงาน ของ ภาครัฐเข้ามาสนับสนุน เช่น การอบรมถ่ายทอดความรู้ การจัดกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ส่งเสริม การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และการพัฒนาคุณภาพผลผลิตสู่มาตรฐาน GAP ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา มีแผน ที่จะพัฒนาเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ให้เป็น Smart Farmer และจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อขับเคลื่อนผลผลิต ของกลุ่มให้เป็นที่ต้องการของตลาด ไม่ว่าจะเป็นทุเรียนผลสด หรือจะเป็นสินค้าแปรรูป เช่น ทุเรียนทอด ทุเรียน กวน หรือทุเรียนแช่แข็ง ซึ่งในขั้นตอนกระบวนการนี้ ก็มีหน่วยงานจากภาคเอกชนเข้ามาให้ การสนับสนุน เริ่มตั้งแต่ สหกรณ์การเกษตรธราโตะ จำกัด เป็นจุดรวบรวมผลผลิต หอการค้าจังหวัดยะลาจัดหา ช่องทางตลาดโดยประสานผู้ประกอบการหอการค้าทั่วประเทศ บริษัทจากประเทศจีนและมาเลเซียเข้ามา ติดต่อรับซื้อผลผลิตของสมาชิก จากผลการดำเนินงานของทุกภาคส่วนก่อให้เกิดเป็นแปลงใหญ่ทุเรียน จังหวัดยะลา

การดำเนินระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน จังหวัดยะลา จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาด ความร่วมมือร่วมใจของเกษตรกรสมาชิก หน่วยงานราชการ และภาคเอกชน ที่ให้ความร่วมมือ ใน การปฏิบัติงานจนเกิดเป็นแปลงใหญ่ทุเรียนจังหวัดยะลา ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่ดีขึ้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

สิงหาคม ๒๕๕๙

การถอดบทเรียนแปลงใหญ่ทุเรียน อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ความเป็นมา

ทุเรียนยะลา : พืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับ ๒ รองจากยางพารา มีพื้นที่ปลูก ๔๗,๑๕๙ ไร่ ผลผลิตรวมทั้งหมด ๓๐,๐๐๐ ตัน มูลค่าการจำหน่ายผลผลิตกว่า ๖๖๒.๓๐ ล้านบาทต่อปี คริวเรือนผู้ปลูก ๑๗,๑๖๓ คริวเรือน ลักษณะพื้นที่ลาดชันเอื้ออำนวยและเหมาะสมในการปลูก รสชาติอร่อย ผู้บริโภคในและต่างประเทศ นิยมบริโภคทุเรียนยะลา

สถานการณ์ปัจจุบัน

ปี ๒๕๕๙ ทุเรียนแปลงใหญ่ ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา มีสมาชิก ๑๒๖ ราย รวมพื้นที่ ๖๒๔.๕ ไร่ ซึ่งเมื่อแบ่งตามพื้นที่โซนนิ่ง เป็นพื้นที่ S2 จำนวน ๖๐.๕ ไร่ สมาชิก ๒๐ ราย พื้นที่ S3 จำนวน ๗๙ ไร่ สมาชิก ๑๕ ราย พื้นที่ N จำนวน ๔๘๕ ไร่ สมาชิก ๙๑ ราย เป็นพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทานทั้งหมด

จากสมาชิก ๑๒๖ ราย มีใบรับรอง GAP แล้ว ๒๑ ราย อยู่ระหว่างการขอใบรับรอง GAP ๑๐๕ ราย ซึ่งได้มีการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ในหัวข้อการจัดการดูแลสวนทุเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและทักษะแก่สมาชิกในการจัดการดูแลสวนทุเรียน แต่เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงอายุจึงมีข้อจำกัดในการดูแลสวนทุเรียน อีกทั้งในปี ๒๕๕๘ มีภาวะอากาศกระทบแล้งและเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบน้ำจึงยังไม่มีจัดการสวนทุเรียนที่สมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณลดลง จาก ๗๖๑ กิโลกรัมต่อไร่ คงเหลือ ๕๓๒ กิโลกรัมต่อไร่

ปี ๒๕๕๙ ผลผลิตทุเรียนของภาคได้ลดลง ๖.๖% จากเดิม ๘๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ คงเหลือ ๗๖๓ กิโลกรัมต่อไร่ ส่งผลให้ราคาทุเรียนในท้องตลาดเพิ่มสูงขึ้น จากเดิมปี ๒๕๕๘ ราคาเฉลี่ย ๓๐.๑๒ บาทต่อกิโลกรัม ปัจจุบันปี ๒๕๕๙ ราคาต้นปีเฉลี่ย ๘๐ บาทต่อกิโลกรัม จึงทำให้เกษตรกรพอใจกับรายได้ที่ได้รับ

ทีมผู้จัดการทุเรียนแปลงใหญ่ มี ๓ คน ประกอบด้วย

๑) นางอำพร แสงอรุณ	เกษตรอำเภอธารโต	ผู้จัดการแปลง
๒) นางสาวฮายาตี ประดู่	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ผู้ช่วยผู้จัดการแปลง
๓) นายจรัส ชุมนุมนณี	เกษตรกรต้นแบบ	ประธานกลุ่ม

เป้าหมาย

จากผลการจัดเวทีร่วมกับเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา ๔ ประเด็น คือ

๑. ลดต้นทุนการผลิต กลุ่มมีเป้าหมายที่จะลดต้นทุนการผลิตทุเรียนจากเดิม ๑๐,๗๗๐ บาทต่อไร่ คงเหลือ ๘,๖๑๖ บาทต่อไร่ โดยมีแผนการจัดการลดต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑ การจัดการสวนทุเรียนผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

- อบรมการตัดแต่งกิ่งทุเรียน
- รับสมัครสมาชิกเพื่อตั้งทีมงานในการตัดแต่งกิ่งทุเรียน เนื่องจากเจ้าของสวนสูงอายุ

ขาดแรงงานในการจัดการสวน

โรคแมลง

- แบ่งสมาชิกเป็นทีมหมู่บ้านเพื่อสำรวจการออกดอก ติดผล และเฝ้าระวังสถานการณ์

- รวบรวมข้อมูลจากสมาชิกแต่ละทีม เพื่อนำมาวางแผนการใส่ปุ๋ยและการจัดการด้านตลาด

๑.๒ รวมกลุ่มเพื่อซื้อปุ๋ยเคมี

- ตรวจสอบค่าวิเคราะห์ดิน ดำเนินการสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดยะลา
- สำรวจความต้องการปริมาณการซื้อปุ๋ยเคมีจากสมาชิกแปลงใหญ่
- ทำบันทึกข้อตกลงกลุ่มในการบริหารจัดการปุ๋ย

๑.๓ การตั้งทีมงานตัดทุเรียน

- สำรวจเกษตรกรที่มีความชำนาญในการตัดทุเรียน
- ตั้งทีมงานในการรับตัดทุเรียนของสมาชิกแปลงใหญ่

๑.๔ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

- จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการภายในกลุ่ม เช่น วัน เวลา ในการทำกิจกรรม วัสดุที่

นำมาใช้ผลิต การขอรับปุ๋ยเพื่อนำไปใช้

- กำหนดเป้าหมายในการผลิตปุ๋ยแต่ละรอบจำนวนเท่าไร

๒. เพิ่มคุณภาพผลผลิต กลุ่มตั้งเป้าหมายให้สมาชิกได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ๑๐๐% ซึ่งปัจจุบันสมาชิกได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP แล้ว ๒๑ ราย อยู่ระหว่างการขอรับใบรับรองมาตรฐาน GAP ๑๐๕ ราย ดำเนินการผ่านโครงการพัฒนาการผลิตไม้ผลให้มีคุณภาพ ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้

- ส่งเสริมระบบการให้น้ำ โดยประสานงานร่วมกับสำนักงานพลังงานจังหวัดยะลา เพื่อจะดำเนินการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษารายละเอียดโครงการ

- ถ่ายทอดความรู้การจัดการสวนทุเรียนให้มีคุณภาพผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP

๓. การเพิ่มมูลค่าการผลิต ผ่านโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากทุเรียน เพื่อส่งเสริมให้มีการแปรรูปภายในกลุ่มสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้

- บูรณาการแผนการตลาด ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สหกรณ์การเกษตรธารโต จำกัด เปิดจุดรวบรวมผลผลิตของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ หอการค้าจังหวัดยะลาจัดหาช่องทางตลาดโดยประสานผู้ประกอบการหอการค้าทั่วประเทศ บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด เข้ามาติดต่อรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ตัวแทนรับซื้อจากประเทศจีนและมาเลเซีย เข้ามาติดต่อรับซื้อทุเรียนแกะเนื้อ แช่ห้องเย็นในพื้นที่เพื่อส่งออกสู่ประเทศจีน

- พัฒนาผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยส่งเสริมการแปรรูปทุเรียน เช่น ทุเรียนทอด ทุเรียนกวน ทุเรียนแช่แข็งและทุเรียนเชื่อม เป็นต้น

- พัฒนาช่องทางตลาดโดยเพิ่มตลาดออนไลน์จัดจำหน่ายทาง Facebook ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันที่มากขึ้น

๔. การบริหารจัดการ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จจังหวัดยะลา (Single Command) ประกอบด้วย ๔ ทีม ๑) ทีมผู้จัดการแปลง คือ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอโดยมีเกษตรอำเภอเป็นผู้จัดการแปลง ๒) ทีมลดต้นทุนการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลาเป็นเจ้าภาพหลัก ๓) ทีมตลาด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยะลา เป็นเจ้าภาพหลัก และ ๔) ทีมบริหารจัดการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลาเป็นเจ้าภาพหลัก เพื่อหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมบูรณาการการทำงาน ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะทำงานการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยแบ่งเป็น ๓ ทีม ๑) ทีมลดต้นทุนการผลิต กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิตร่วมกับกลุ่มอารักขาพืช เป็นผู้รับผิดชอบ ๒) ทีมพัฒนาองค์กรและเครือข่าย กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบ และ ๓) ทีมบริหารจัดการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการ ดังนี้

- วางแผนการบริหารจัดการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกัน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้า ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการผลิตและราคาผลผลิตสูงขึ้น

กระบวนการทำงานระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ต้นแบบทุเรียน อ.ธารโต จ.ยะลา

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ จังหวัดยะลา โดยคณะกรรมการฯ (Single Command) ได้มีมติคัดเลือกชนิดพืช คือ ทุเรียนของอำเภอธารโต เป็นแปลงต้นแบบของระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ และได้มีการวางแผนขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. รับสมัครสมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน โดยมีขั้นตอนประชาสัมพันธ์และชี้แจงขั้นตอน การดำเนินงาน โดยมีเกษตรกรสนใจสมัครเข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๖ ราย พื้นที่ ๖๒๔.๕ ไร่ เป็นสวนทุเรียน ที่ให้ผลผลิตแล้ว ๑๐๐%

๒. วิเคราะห์ข้อมูลรายแปลง เมื่อได้สมาชิกเรียบร้อยแล้ว ก็จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลรายแปลง โดยขั้นตอนกระบวนการ ประกอบด้วย การจัดทำเวที การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล และการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานได้ดังนี้ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ๑๐,๗๗๐ บาทต่อไร่ ราคาขายผลผลิตเฉลี่ย ๓๐ บาทต่อไร่ ยังไม่ได้มีการรวมกลุ่มในการจำหน่ายและแปรรูป ต่างคนต่างจำหน่ายโดยมีพ่อค้าคนกลางเข้ามา รับซื้อ และพบปัญหาโรคผลเน่า หนอนเจาะทุเรียน ดัชนีความสุขในการเก็บเกี่ยว และตลาดรองรับผลผลิต ที่แน่นอน

๓. กำหนดแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงาน ดังนี้

- แผนพัฒนา ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑) ลดต้นทุนการผลิต จากเดิม ๑๐,๗๗๐ บาทต่อไร่ ลดเหลือ ๘,๖๑๖ บาทต่อไร่ ๒) เพิ่มคุณภาพผลผลิต โดยให้เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ได้รับใบรับรองตามมาตรฐาน GAP ครบ ๑๒๖ ราย ๓) การตลาด สร้างความมั่นคงทางตลาดโดยมีจุดรวบรวมผลผลิตที่แน่นอน ๔) การบริหารจัดการ โดยมีการรวมกลุ่มบริหารจัดการผลผลิต การตลาดและองค์กรร่วมกัน

- แผนปฏิบัติงาน ดังนี้

เดือน	กิจกรรม	ทีมงาน
ม.ค.	- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่	- ทีมพัฒนาองค์กรและเครือข่าย - ทีมผู้จัดการแปลง
ก.พ.	- สร้างและพัฒนาเกษตรกรสมาชิก สู่ผู้จัดการแปลงและผู้ช่วยผู้จัดการแปลง	- ทีมบริหารจัดการ - ทีมผู้จัดการแปลง
มี.ค.	- จัดกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (สำรวจการออกดอก)	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
เม.ย.	- จัดกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (ตัดแต่งช่อดอก, โรย, แมลง)	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
พ.ค.	- จัดกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (สำรวจปริมาณการติดผลอ่อน, ให้น้ำ)	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
มิ.ย.	- สำรวจปริมาณผลผลิต - สำรวจความต้องการ - ทำแผนการตลาดผู้ซื้อ/ผู้ขาย	- ทีมบริหารจัดการ - ทีมผู้จัดการแปลง
ก.ค.	- ประชาสัมพันธ์ - อบรมการทำปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก	- ทีมบริหารจัดการ - ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
ส.ค.	- อบรมการแปรรูปผลผลิต	- ทีมพัฒนาองค์กรและเครือข่าย - ทีมผู้จัดการแปลง
ก.ย.	- สรุปผลการดำเนินงาน	- ทั้ง ๔ ทีม
ต.ค.	- อบรมการตัดแต่งกิ่ง - การทำเชื้อไตรโคเดอร์มา	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
พ.ย.	- สำรวจสถานการณ์การแตกใบอ่อน	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง
ธ.ค.	- สำรวจสถานการณ์แปลง	- ทีมลดต้นทุน - ทีมผู้จัดการแปลง

๔. ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ตามขั้นตอนดังนี้

- อบรมให้ความรู้ เรื่อง การจัดการสวนทุเรียน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การพัฒนาคุณภาพ

สู่

มาตรฐาน GAP

- จัดกระบวนการเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร
- จัดตั้งกลุ่มองค์กร
- คัดกรองเกษตรกรสู่ Smart Farmer
- พัฒนาผลิตภัณฑ์แปลงใหญ่เพื่อเพิ่มมูลค่า
- สำรวจข้อมูลผลผลิตแปลงใหญ่ พร้อมทั้งข้อมูลการตลาดผู้ซื้อและผู้ขาย

- เชื่อมโยงการตลาด
- ประชาสัมพันธ์
- จัดกระบวนการเพื่อสร้างและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นผู้จัดการแปลงและผู้ช่วยผู้จัดการแปลง
- คัดกรองเกษตรกรแกนนำเพื่อนำร่องการพัฒนาสู่คุณภาพ

เทคนิคการบูรณาการการทำงาน

จากผลการจัดเวทีและพบปะกลุ่มเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ หากดำเนินการในรูปของระดับอำเภอ พบว่าเกษตรกรส่วนมากที่ยังขาดความเข้าใจในรูปแบบการดำเนินงาน จึงได้ปรับวิธีการดำเนินงานเป็นกลุ่มย่อยรายหมู่บ้าน เพื่อความทั่วถึงในการบริหารจัดการ

กลไกการขับเคลื่อน

พื้นที่ดำเนินการระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน อ.ธารโต จ.ยะลา เป็นที่ตั้งของศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรทุเรียน โดยมีนายจรัส ชุมนุมมณี เป็นประธานศูนย์ฯ และเป็นเกษตรกรต้นแบบของแปลงใหญ่ จึงเป็นโอกาสที่สมาชิกได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากประธานศูนย์ฯ

ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

จากเป้าหมายในการพัฒนา ๔ ประเด็น ผลจากการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การลดต้นทุนการผลิต สามารถลดต้นทุนการผลิต จากเดิม ๑๐,๗๗๐ บาทต่อไร่ คงเหลือ ๘,๖๑๖ บาทต่อไร่ ลดลง ๒๐%

๒. การเพิ่มคุณภาพผลผลิต จากที่ตั้งเป้าหมายการได้รับใบรับรองตามมาตรฐาน GAP ๑๒๖ ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจรับรองจากกรมวิชาการเกษตร ๑๐๕ ราย ได้รับใบรับรองฯ แล้ว ๒๑ ราย

๓. การเพิ่มมูลค่าผลผลิต เนื่องจากปัจจุบันทุเรียนมีราคาจำหน่ายที่สูงขึ้นจากเดิมเมื่อปี ๒๕๕๘ ราคาเฉลี่ย ๓๐ บาทต่อกิโลกรัม ปี ๒๕๕๙ ต้นปี ราคาเฉลี่ย ๘๐ บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรจึงยังไม่ให้ความสนใจในการแปรรูปเท่าที่ควร มีแต่นายจรัส ชุมนุมมณี เกษตรกรต้นแบบที่ผลิตทุเรียนเชื่อมและจำหน่ายสินค้าทาง Facebook เป็นการเปิดตลาดให้ผู้บริโภคได้รู้จักทุเรียนจากจังหวัดยะลามากขึ้น

๔. การบริหารจัดการ ได้มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ ส่งผลให้เกิดจุดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน ผลผลิตกระจายผ่านช่องทางบริษัทเอกชน ทำให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในการผลิตและผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพผลผลิต

ผลประโยชน์

จากการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ เกษตรกรสมาชิกได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ด้านสิ่งแวดล้อม การผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP เป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ

๒. ด้านสุขภาพ เมื่อเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีความปลอดภัยด้านสุขภาพ

๓. ด้านเศรษฐกิจ จากผลผลิตที่มีคุณภาพและมีการรวมกลุ่มในการจำหน่าย ส่งผลให้ราคาจำหน่ายสูงขึ้น เกษตรกรจึงมีรายรับเพิ่มขึ้น

๔. ด้านสังคม จากการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เกิดการแลกเปลี่ยนรู้และประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน ก่อให้เกิดองค์ความรู้และการทำงานที่เป็นระบบกลุ่มมากขึ้น เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่

ความยั่งยืนในการพัฒนา

จากการทำงานเป็นทีมร่วมกับเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ แสดงให้เห็นว่าการที่จะทำงานส่งเสริมการเกษตรกับเกษตรกร ต้องสร้างให้ตัวเกษตรกรตระหนักและเห็นความสำคัญในการที่จะพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด เมื่อเกษตรกรเห็นความสำคัญในจุดนี้ก็จะมีส่วนในการขับเคลื่อน แม้จะไม่ใช่เกษตรกรทั้งหมดแต่ก็มีเกษตรกรบางส่วนที่เห็นความสำคัญ และเริ่มปฏิบัติอย่างจริงจังเมื่อมีความสำเร็จเกิดเป็นตัวอย่งก็จะเหมือนคลื่นน้ำที่กระจายแผ่ออกไปสู่เกษตรกรรายอื่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

๑. ทีมผู้จัดแปลง เป็นทีมส่วนราชการระดับอำเภอ โดยมีเกษตรอำเภอเป็นผู้จัดแปลง คอยขับเคลื่อนและประสานงานกับส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทำให้การส่งเสริมรูปแบบแปลงใหญ่ทุเรียนเป็นระบบและมีการบูรณาการอย่างครบถ้วน

๒. ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เป็นสถานที่ในการนัดประชุม แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานราชการกับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกัน จึงถือเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานในระบบแปลงใหญ่

๓. เกษตรกรต้นแบบ คือ นายจรัส ชุมนุมนณี เป็นเกษตรกรที่มีความขยันบวกกับมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะพัฒนาผลผลิตของตนเองให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด จึงถือเป็นตัวอย่งที่มีความสำคัญอย่างมากให้กับเกษตรกรสมาชิกรายอื่นๆ

ปัญหาอุปสรรค

๑. เกษตรกรสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ
๒. เกษตรกรบางรายยังขาดความเชื่อมั่นในระบบการทำงานแบบกลุ่ม
๓. หน่วยงานที่เข้ามาขับเคลื่อนขาดความต่อเนื่องในการทำงาน

ที่มาของข้อมูล

๑. นางอำพร แสงอรุณ เกษตรอำเภอธารโต ผู้จัดการแปลง
๒. นางสาวฮายาตี ประดู่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้ช่วยผู้จัดการแปลง
๓. นายจรัส ชุมนุมน เกษตรกรต้นแบบ
๔. เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน อำเภอธารโต จังหวัดยะลา